

Häst som

affärs-

idé

Hästföretagare är engagerade

Hästföretagare har ett passionerat förhållande till hästar och drivs samtidigt av att göra affärer. De lägger ner många arbetstimmar och investerar i sina företag för att få god lönsamhet och kunna utveckla sin verksamheter.

Branschen vädrar vinst

Det affärsmässiga tänkandet och betydelsen av att generera vinst är lika viktigt för alla delar i den svenska hästnäringen. Nu sker en positiv förändring. Dels växer hästnäringen generellt, dels har de senaste åren en helt ny typ av företag vuxit fram.

Företag som för ett antal år sedan bedrevs som deltidsföretag är de företag som idag utvecklar näringen. De har lyckats ligga rätt i tiden när intresset för individuella val som t ex privata ridlektioner i olika ridstilar, äventyrsutflykter, uthyrning av stallplatser och försäljning av fodermedel ökar.

Det finns flera fallgropar men givetvis många möjligheter att utveckla sin affärsverksamhet inom hästnäringen. Individuell ekonomisk och affärsmässig rådgivning är nödvändig för att visa på vikten av ett långsiktigt lönsamt företagande. Rådgivning i kombination med rätt person för rätt affärsidé är en förutsättning för att lyckas i sitt entreprenörskap.

Hästbranschen i Sverige:

- Omsätter 20 miljarder varje år, med spridnings-effekter 45 miljarder kr/år
- 10 000 personer är direkt heltidssysselsatta inom hästnäringen, indirekt ytterligare 18 000
- Genererar över 4 miljarder i skatteintäkter och bidrar med 8 miljarder kronor till landets BNP
- Sveriges största handikappidrott med 4 000 utövare.
- 300 000 hästar i Sverige, fördelat på 40 olika hästraser, vilket betyder ca 33 hästar/1000 invånare

Intervju med Hanna Larnemark, Equiterapeut

Som diplomerad Equiterapeut behandlar hon hästar som har rörelse-störningar som kan verka små men som omöjliggör det för hästen att prestera sitt bästa. Dessa kan i slutändan leda till allvarliga skador.

Hanna är diplomerad Equiterapeut och behandlar hästar med kiropraktik, akupunktur, laser, massage, stretching, magnetterapi och elektroterapi. Hon startade sitt företag sommaren 2006 och har satsat på sin verksamhet på heltid sedan dess.

Affärsidé:

Som diplomerad Equiterapeut behandlar hon med hästar som har rörelsestörningar med hjälp av akupunktur, laser, massage, elektroterapi och kiropraktik.

Hanna ser till hästens helhet och behandlar orsaken till problemen, inte bara symptomen.

Positivt:

Att få arbeta med det man älskar och brinner för.

Bra att få styra sin egen tid och välja hur mycket man vill jobba.

Utmaningar:

Ta tillräckligt betalt för din tid. Även om det går att rådfråga andra är man i slutändan den som själv fattar alla beslut.

Tips:

Var seriös och ta tillräckligt betalt och be inte om ursäkt för dig själv – utan stå på dig som företagare!

”I all vår rådgivning arbetar vi med att visa på vikten av ett affärsmässigt tänkande och betydelsen av att kunna generera vinst. Det är en förutsättning för att lyckas i sitt företagande. Affärsplanen är nyckeln till hur framgångsrik du kommer att kunna bli. Vi ger rådet till alla, speciellt till nystartade hästföretagare, att utveckla och sedan förfina en affärsplan.”

MATS NORBERG, ANSVARIG RÅDGIVNING HÄSTFÖRETAGARE PÅ LRF KONSULT

10 frågor för dig som vill starta eget

1. Hur ser bakgrunden ut?
2. Vad ska du sälja?
3. Vad är syftet med verksamheten?
4. Vilka är dina kunder?
5. Hur ser marknaden ut?
6. Hur ska du marknadsföra dig?
7. Vilka är dina konkurrenter?
8. Vilken kompetens har du?
9. Kan du misslyckas och vad händer om du misslyckas?
10. Hur ser din affärsidé ut?

Viktigt om hästbeskattning och hästekonomi

En skattemässig näringsverksamhet styrs av tre kriterier.

- Verksamheten måste bedrivas självständigt – annars betraktas det som anställning.
- Verksamheten måste också bedrivas varaktigt – annars beskattas inkomsten som kapitalvinst.
- Det är även nödvändigt att verksamheten bedrivs med vinstsyfte - annars anses det vara hobbyverksamhet.

Häst som innehas för privat bruk är aldrig näringsverksamhet. En hästverksamhet som är näringsverksamhet är även momspliktig. Hästverksamhet som inte är näringsverksamhet kan vara momspliktig om syftet med verksamheten är att fortlöpande vinna intäkter.

Mats Norberg med sin häst Mana Grabben

Övriga lagar, förordningar och regler kring hästverksamhet:

- Skatteverket
- Allemansrätt
- Djurskyddslagen
- EU:s hygienförordning
- Förprovning, Länsstyrelsen
- Hästpass
- Kommunala tillstånd och tillsyn Lag om foder
- Miljölagstiftningen
- Transportförordningen
- se vidare LRF's broschyr Hästhousesyn

Intervju med Lennart Jarvén, galopptränare

Med vördnad för hästen och hästens välmående tränar Lennart sina hästar resultatriktat för att bli psykiskt och fysiskt hållbara långt upp i ålder. ”Det är viktigt att få hästarna att se fram mot nästa löp”.

Lennart är ensamföretagare och tränar hästarna på egen anläggning långt från tävlingsbanorna. ”Jag tycker det är lättare att lösa mentala problem hos hästarna än fysiska resurser med mina träningsmetoder”. Äldre tävlingströtta hästar får en nytändning i den här miljön.

Affärsidé:

Framgångsrikt träna andras och delägda galopphästar för tävlingar företrädesvis i Skandinavien.

Positivt:

Lärlingssystemet för ungdomar är ett bra sätt att upptäcka sporten och få vördnad för hästen. Pris-pengar inom ATG är en bra belöning som gör det lättare att driva lönsamt företag. Det är bra med vintern som återhämtning och avkoppling inför nästa års tävlingar.

Utmaningar:

Långa transporter till tävlingsbanor betyder lång arbetstid och höga kostnader. Längre uppträningstid för unga hästar på anläggning belägna långt ifrån bra, specialpreparerade banor. Det är även svårt för mig att bli helt ledig från häst-företaget ibland.

Tips:

Börja med bra tävlingshästar, bra renommé är viktigt. Hästföretagande är en kombination av jobb och livsstil, du måste brinna för sporten och vara bred i kompetensen. Ensamtränare behöver kunna både yrket och vara entreprenör. En s.k. horsewalker är en bra investering.

Fakta om Galopp i Sverige

- 55 professionella tränare
- 25 professionella uppfödare (med minst fem ston)
- 30 professionella jockeys
- 15 lärlingar
- 3 större galoppbanor
- 2 mindre galoppbanor
- 1 publiceringsföretag

Intervju med Monica Andersson, Skaraortens Ridskola

Verksamheten har utvecklats under tolv år från att enbart vara ridskola till både utbildare av ridlärare i samarbete med Biologiska Yrkeshögskolan i Skara, och ungdomsverksamhet med läger och lovaktiviteter. Idag har ridskolan 24 hästar/ponnyer och ca 270 elever. Fem personer är deltidsanställda. Idag finns det två ridhus. Ägarskifte 2009.

Affärsidé:

Utbildning av vuxna och barn och i grupp och enskilt i engelsk ridning med hoppning, dressyr och uteritter i samarbete med Biologiska Yrkeshögskolan i Skara.

Positivt:

Kunderna har gjort ett medvetet val av aktivitet, vilket är positivt och det är ett väldigt bra samarbete med ryttarnas medlemsförening. Det är roligt att följa eleverna från barn till tonåring till vuxen, säger Monica som också tycker att arbetet med rökfria ridanläggningar runtom i landet är viktigt. Det fria arbetet med mycket utevistelse väger upp det ibland tunga vinterslitet!

Utmaningar:

Affärsmässighet och vinstsyfte borde vara lika tydligt som i andra branscher. Att ha nära relationer med kunderna, men ändå yrkesmässiga är en balansgång. Lektionsverksamheten kan påverkas av sjukdomar och influensor på hästarna. Arbetsmiljön behöver förbättras för yrket.

Tips:

Ridlärare är en viktig förebild för eleverna, både privat och yrkesmässigt, hela tiden. Det är viktigt att ridlärare ses som ett yrke med reglerade arbetstider. Har du tagit emot en kund, är alla värda lika mycket engagemang.

Fakta om ridskolor i Sverige

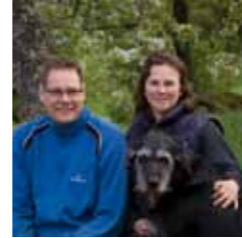
- 1 miljon bedöms rida någon gång per år.
- 500 000 är aktiva utövare inom ridsporten.
- 210 000 är medlemmar i Svenska Ridsportförbundet och 65 % av dessa är mellan 7 och 25 år, 83 % är kvinnor.
- Det finns 985 ridklubbar anslutna till SvRF, varav 540 är ridskolor där 185 000 personer rider.
- 21.000 licencierade ryttare gör 150 000 starter per år.
- Ridsport är Sveriges största handikappidrott med 4 000 funktionshindrade ryttare.

Fakta om utbildningar

Läs mer om utbildning på Hästnäringens Yrkesnämnds hemsida www.hyn.se

Intervju med Charlotta Lusensky och Anders Hultgren, travtränare

Lotta och Anders har egna, andelsägda och tränares tävlingshästar i träning och rehabilitering på en gård som gränsar till Hökensås naturreservat utmed Vättern. De arbetar båda heltid som amatörtränare inom trav och monté med egna och kunders hästar. Lotta tävlar och tränar monté och Anders kör hästarna och är licensierad B-tränare.

Affärsidé:

Tränar och tävlar med hästar individuellt för trav och monté i inspirerande miljö åt den engagerade nordiske hästågaren och tränaren.

Positivt:

Vi får arbeta med vårt intresse och själva bestämma våra arbetstider, även om det är långa dagar för det mesta. Vi tycker det är roligt att tävla och få hästarna att trivas för att kunna göra ett bra resultat! Det är dubbelt så roligt om hästen presterar bra på tävling och dessutom få prispengar för ett härligt arbete.

Utmaningar:

- Bra tävlingsresultat innebär fler kunder för träning av hästar.
- Det är nödvändigt att planera långt i förväg inför ledigheter och semester.
- Undvik virusjukdomar i möjligaste mån, eftersom de slår hårt mot verksamheter med djur.

Tips:

Bra egenskaper är mod, tävlingslust, tålmod och en träningsfilosofi att hålla sig till utan att bli stressad, förvirrad eller förblindad. Vänd inte kappan efter vinden.

Läs gärna Lottas blogg på:

<http://lusensky.montetravsport.se/#home>

Fakta om Trav

- Det finns 385 A-tränare, 1 000 hästkötare och 5 000 uppfödare i Sverige.
- Landets drygt 6 000 B-licensierade tränare har ca 14 000 hästar i träning
- Första totalisatorloppet med monté var 2004, mer än 700 licensierade montéryttare.
- De 33 svenska travbanorna har ungefär 1 000 evenemang/år med ca 1.8 miljoner besökare.

Fakta om Monté

- 839 licenser år 2008
- Antal lopp 2007= 247
- Antal lopp 2008= 264
- 13,3 mkr i prispengar per 081013

Intervju med Göran Korduner, Skara Hästsport och Zoo

Hästsportbutik med välkända märken och modeller för häst, katt, hund, fisk och smågnagare. Allt från foder till leksaker. Omsättning 20 mkr, 7 heltids- och 10-tal deltidsanställda.

Medarbetarna har både vilja och engagemang i hästsporten. Som exempel deltar de gärna på mässor och större tävlingar runtom i landet. I verksamheten ingår även marknadsföring av en agentur för ett varumärke inom ridsport.

Affärsidé:

Livsstilsbutik med helhetssortiment för häst, hund, katt och smådjursägare.

Positivt:

Vi har både lokala och nationella kunder tack vare mässor och tävlingar. Det är mycket mode och trend även för ickeryttare i branschen idag. Komfort och säkerhetstänkande har ökat otroligt mycket för både ryttare och häst. Hästågare prioriterar gärna sitt intresse och sin livsstil.

Utmaningar:

- Ekonomisk uthållighet behövs för ridsportbutik eftersom det är högt varuvärde och låg omsättningshastighet på lager.
- Att skapa och bibehålla affärsmissiga men ändå personliga och lojala kundkontakter är viktigt för verksamheten.
- Kunderna vill gärna ha omgående leverans och butikerna får hålla lager då alla leverantörer inte har den servicen.
- Internetkonkurrensen måste bemötas framöver.

Tips:

Viktigt med trogna kunder med hög lojalitet. Det kräver enorm vilja och engagemang att driva hästsportbutik.

Fakta

Eurohorse, Sveriges största hästmässa i Göteborg omsatte år 2008, 54 milj kr, eller 256 000,- kr/ utställare, 258 utställare, 87 513 mässbesökare varav 6 238 enbart mässbesökare – ej tävlingsbesökare, snittbesökaren handlade för 1 600 kr. 88 % återkommer "absolut säkert" eller "troligen" år 2009 enligt besökarenkät.

Visste du

Att det fanns 45 600 st hästtransporter i Sverige år 2002, varav 182 hästlastbilar på över 22 ton.

Intervju med Per Larsson, westerntränare

Träning av kunders hästar inom kategorin western, avel, egna ston och egen hingst, håller kurser, föredrag och utbildningar. Erbjuder även lektioner inom western, dressyr och markarbete, samt driver en Westernbutik.

”Det är inga fritidsproblem när man jobbar med sitt intresse”, säger Per som är ensamföretagare. Samtidigt som du planerar din tid fritt är det viktigt att värdesätta tiden och sätta pris på kunskap och anläggning.

Affärsidé:

Servicevänlig helhetslösning för westernryttaren. Verksamheten baseras idag på quarterhästuppfödning, beridare samt instruktör för westernridning.

Positivt:

Lärlingssystem är positivt för både eleven och företagaren. Nyligen har ett ridhus färdigställts vilket är nödvändigt och underlättar för att driva en professionell verksamhet att kunna träna året om.

Utmaningar:

Att få långsiktig lönsamhet och sätta rätt pris på kompetens och resurser. Arbeta för en sänkning av momsens på utbildning av hästar. Marknadsföring av alla delar i verksamheten. Utveckla westernbutiken.

Tips:

Se till att du har bred och bra kompetens inom både branschen och företagandet innan du startar företag. Det kan vara spretigt med informationen när du vill starta och driva eget. Tänk på att du får jobba när andra är lediga.

Fakta om westernridning

- Läs mer om westernsverige på Swedish Quarter Horse Association, www.sqha.com.
- EM i westernridning har anordnats sedan 1982.
- Antalet westernklubbar ökar ständigt och är idag 50 st.
- Antalet tävlande ökar, 2007 var det ca 2 000.

Intervju med Pernilla Olsson, dressyrtränare

Pernilla är C-tränare i dressyr och har drivit företag med dressyrträning och hästutbildning sedan åtta år och tävlar också själv i dressyr. Köper, utbildar och tävlar egna och kunders hästar. Träningen av ekipage sker på fasta orter i närområdet och kunderna har schemalagda tider. Pernilla är ensamföretagare.

Affärsidé:

Träning av ekipage intresserade av att tävla i dressyr samt tävla och träna och egna och kunders hästar för försäljning.

Positivt:

Det är en fördel att kunna planera och styra sin egen arbetstid. Det är intressant att följa ekipagens och hästarnas utveckling.

Att kombinera intresset för hästar med en heltidsförsörjning avgjorde yrkesvalet till dressyrtränare.

Utmaningar:

- Yrket som dressyrtränare innebär långa arbetsdagar och ibland långa resor.
- Det finns skaderisk vid all hästutbildning.

Tips:

Du måste ha en egen stark drivkraft för att driva ditt företag. Det är mycket ansvar och du får du ordna ditt eget skyddsnät. Var beredd på att jobba mycket. Du måste ha kvalificerad ekonomisk hjälp om du inte är kunnig själv. Fortbildning och egen regelbunden träning får inte glömmas bort. Friheten i arbetet betyder också ansvar. Social kompetens och att vara serviceinriktad är nödvändigt som egen företagare.

10 000 heltidsarbeten fördelat på:

- Trav o galopp	2 700
- Varor o tjänster	1 700
- Lantbruket (foder)	2 200
- Ridsport	1 500
- Spel o organisationer	500
- Avel o uppfödning	700
- Turism	200
- samt 18 000 indirekta arbetstillfällen	

Vill du också starta eget?

Här hittar du mer information:

- www.konsult.lrf.se
- www.hyn.se
- www.tillvaxtverket.se
- www.lrf.se
- www.sjv.se
- www.almi.se
- www.nyforetagarcentrum.se
- www.nshorse.se
- www.skatteverket.se

Olika typer av hästverksamheter

- Utbildning, ridterapi
- Inackorderingsstall
- Ridsporttränare, engelsk ridning, western, island m fl
- Ridskolor, privata ridhus och större anläggningar, travbanor, galoppbanor
- Travtränare A- och B-tränare
- Galopp, Proffs- och amatörtränare
- Galopp Jockey
- Kusk, körningsuppdrag
- Hästturistföretag, turridning
- Hästfoderföretagare, hästförsäljning, förmedling, utrustning
- Avel, semin- och mottagar- och hingststationer
- Veterinärpraktiker och hästkliniker
- Hovslagare, hästvård, hästterapi

Projektet är delfinansierat av Jordbruksverkets satsning på Livskraftigt hästföretagande 2008.

LRF Konsult är Sveriges största rådgivnings- och redovisningsföretag med fler än 1 400 medarbetare. Våra specialister och rådgivare inom ekonomi, juridik, skatter, skog och fastighetsförmedling finns på över 135 orter över hela landet. På www.konsult.lrf.se hittar du uppgifter om närmaste kontor. Vill du hellre ringa är numret **0771-27 27 27**.

